

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 sierpnia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Suwałkach IV. Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Alicja Wiśniewska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Ewa Michniewicz

po rozpoznaniu w dniu 25 sierpnia 2014 r. w Suwałkach na rozprawie

sprawy z powództwa **T. R.**

przeciwko **Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w B.**

o ustalenie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze

I. Odmawia odrzucenia pozwu.

II. Powództwo oddala.

III. Odstępuje od obciążania powoda kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego.

SSR Alicja Wiśniewska

UZASADNIENIE

Powód T. R. w pozwie wniesionym przeciwko Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w B., po sprecyzowaniu powództwa (k.32), domagał się ustalenia, że u poprzednika prawnego pozwanego wykonywała pracę w szczególnych warunkach.

Argumentował, że ustalenie, o które wystąpił jest mu potrzebne do celów emerytalnych w związku z zamiarem przejścia na wcześniejszą emeryturę. Nie składał jeszcze wniosku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o emeryturę.

Pozwana Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w B. w odpowiedzi na pozew wniosła o odrzucenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa prawnego, wskazując na brak interesu prawnego powoda do wystąpienia z roszczeniem. Z ostrożności procesowej wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych powołując się na niezasadność roszczenia.

Sąd Pracy ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 21 listopada 2013r. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w B. wystawiła świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach stwierdzając, iż T. R. w okresie od 1 października 1986r. do 31 lipca

1987r. oraz od 1 września 1989r. do 31 października 1991r. świadcząc pracę na rzecz jej poprzedników prawnych wykonywał ją stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy ciągników (świadcstwo pracy – akta osobowe powoda). Obecnie powód żąda ustalenia, iż w czasie zatrudnienia u poprzedników prawnych pracodawcy wykonywał pracę w szczególnych warunkach w innych okresach.

Stosownie do treści art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez Sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Powód wskazał, iż ustalenie takie potrzebne jemu jest do celów emerytalnych, a nie pracowniczych (k.32). Wobec powyższego należy stwierdzić, iż po stronie powoda brak jest interesu prawnego, stanowiącego niezbędną przesłankę do dokonania przez Sąd żądanych ustaleń. Podobne stanowisko, które w pełni podziela Sąd orzekający, wyrażał wielokrotnie Sąd Najwyższy. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 1987r. III PZP 19/87 (OSNC 1988/10/132) roszczenie pracownika przeciwko zakładowi pracy o ustalenie wykonywania zatrudnienia w szczególnych warunkach – dla celów ubezpieczeniowych – podlega oddaleniu z braku interesu prawnego. Opierając się na uzasadnieniu powyższej uchwały, które wyczerpująco analizuje omawianą sytuację prawną, należy stwierdzić, iż z reguły istnienie interesu pracownik wykaże wówczas, gdy ustalenie określonego stosunku prawnego lub prawa konieczne mu będzie do celów pracowniczych. Inaczej sytuacja się przedstawia gdy pracownik żąda określonego ustalenia przez Sąd Pracy dla celów ubezpieczenia społecznego. Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, iż całokształt postępowania dotyczącego ustalenia prawa do świadczeń emerytalno – rentowych z tytułu ubezpieczenia społecznego należy do właściwości organów rentowych. Pracownik dla uzyskania świadczeń emerytalno – rentowych zgłasza wnioski w organie rentowym oraz konieczne dowody wykazania zasadności tego wniosku. Pracownik nie ma więc interesu prawnego w dochodzeniu przed Sądem Pracy ustalenia zatrudnienia go w szczególnych warunkach skoro okoliczność ta ma być przedmiotem samodzielnych ustaleń organu rentowego. Podobne stanowisko znalazło swój wyraz w innych orzeczeniach Sądu Najwyższego – chociażby w postanowieniu z dnia 19 stycznia 2012r., I PK 108/11, w wyroku z dnia 21 lipca 1999, I PKN 173/99 (OSNAP 2000/20/747), wyroku z dnia 15 lutego 2000r., I PKN 533/99 (OSNP 2001/13/442) oraz wyroku z dnia 1999.02.23, PKN 597/98 (OSNP 2000/8/301), w którym Sąd Najwyższy wskazał, iż powództwo o ustalenie nie może zmierzać do uzyskania dowodów, które miałyby być wykorzystane w innym postępowaniu.

Jednocześnie uwadze Sądu nie uszedł wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2002r. (I PKN 629/01), w którym to wyroku Sąd stwierdził, że pracownik ma interes prawny w ustaleniu rzeczywistej treści stosunku pracy, jeżeli wynikające z niego roszczenia majątkowe mogą powstać dopiero w przyszłości. Wyrok ten został jednak wydany na tle innego stanu faktycznego, aniżeli ten, z którym mamy do czynienia w sprawie niniejszej. W sprawie rozpoznawanej przez Sąd Najwyższy powód nie domagał się ustalenia warunków pracy w związku z zamiarem przejścia na emeryturę lub na zasiłek przedemerytalny, dążył natomiast do usunięcia stanu niepewności co do charakteru wykonywanej pracy.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił powództwo, o czym orzeczono w sentencji wyroku (pkt II.). Podkreślić, jednakże należy, iż oddalenie powództwa nie oznacza, iż powód w przyszłości nie będzie mógł skorzystać ze środków dowodowych w postaci zeznań świadków. Jeśli nie nastąpi to przed organem rentowym, to z pewnością będzie to możliwe w postępowaniu toczącym się przed Sądem na skutek odwołania od decyzji organu rentowego.

Jednocześnie Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia stanowiska pozwanego, iż brak interesu prawnego po stronie powoda winien skutkować odrzuceniem pozwu i odmówił odrzucenia pozwu. Jak wskazano powyżej w judykaturze prezentowane jest utrwalone stanowisko, iż roszczenie pracownika przeciwko zakładowi pracy o ustalenie wykonywania zatrudnienia w szczególnych warunkach – dla celów ubezpieczeniowych – podlega oddaleniu z braku interesu prawnego (tak Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 17 czerwca 1987r. III PZP 19/87). Tożsame stanowisko zaprezentował Sąd Apelacyjny w Białymstoku, który w wyroku z dnia 28 lutego 2013r. (I ACa 735/12) stwierdził, iż stwierdzenie braku interesu prawnego powoda w ustaleniu określonego stosunku prawnego lub prawa - niezależnie od tego, czy twierdzenia powoda o istnieniu określonego stosunku prawnego lub prawa są zasadne, czy też nie - prowadzi do oddalenia powództwa. W takiej sytuacji zatem nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy są fakty dotyczące istnienia stosunku prawnego lub prawa, którego ustalenia domaga się powód.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. odstępując od obciążania powoda kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego. Zdaniem Sądu wystąpienie przez powoda z tak sformułowanym roszczeniem do Sądu Pracy wynikało z niewiedzy jak również z pewnego wprowadzenia go w błąd przez pracodawcę, który w piśmie z dnia 21 listopada 2013r. wskazywał, iż jego pracę w warunkach szczególnych mogą potwierdzić świadkowie przesłuchani w sądzie, nie precyzując, iż sądem właściwym w tym zakresie jest sąd ubezpieczeń społecznych rozpoznający odwołanie od decyzji organu rentowego odmawiającej stosowanego świadczenia.

SSR Alicja Wiśniewska